

ReNEUAL – Research Network on EU Administrative Law
Center for Good Governance Studies, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj

Coordonatori:

**Herwig C. H. Hofmann, Jens-Peter Schneider, Jacques Ziller,
Dacian C. Dragoș**

cu participarea:

**Jean-Bernard Auby, Paul Craig, Deirdre Curtin, Giacinto della Cananea,
Diana-Urania Galetta, Joana Mendes, Oriol Mir, Ulrich Stelkens,
Marek Wierzbowski**

**CODUL RENEUAL DE PROCEDURĂ ADMINISTRATIVĂ
A UNIUNII EUROPENE**

Traducere și adaptare:

**Cosmina Codrescu, Evelina Rusu,
Iarina-Ioana Prelipceanu, Demis-Marius Spărios**
Școala doctorală de drept, Universitatea „Babeș-Bolyai”

Traducere și adaptare din versiunea în limba franceză sau din cea în limba engleză:

Drd. Cosmina Codrescu, Judecător, Judecătoria Jibou – Introducere, cartea I și a II-a, Cartea a III-a până la III.7

Drd. Evelina Rusu, Center of Good Governance Studies – Cartea a III-a, de la III.8, până la Cartea a V-a, V.1

Drd. Demis-Marius Spărios, Judecător, Curtea de Apel Brașov – Cartea a V-a, de la V-2 la Cartea a VI-a, VI.1

Drd. Iarina-Ioana Prelipceanu, Judecător, Curtea de Apel Cluj – Cartea a VI-a, de la VI.1 la final

Structura:

Notă editorială și mulțumiri

Membrii echipelor de redactare

Tabel de Abrevieri

Cartea I – Dispoziții generale

Echipa de redactare: Paul Craig, Deirdre Curtin, Giacinto della Cananea, Herwig C. H. Hofmann,

Oriol Mir, Jens-Peter Schneider, Marek Wierzbowski, Jacques Ziller

Cartea a II-a – Reglementarea administrativă

Echipa de redactare: Deirdre Curtin, Herwig C. H. Hofmann, Joana Mendes

Cartea a III-a – Procedura de adoptare a deciziilor individuale

Echipa de redactare: Paul Craig, Giacinto della Cananea, Oriol Mir, Jens-Peter Schneider, Vanessa M. Tümsmeyer, Marek Wierzbowski

Cartea a IV-a – Contractele

Echipa de redactare: Jean-Bernard Auby, Michael Mirschberger, Hanna Schroder, Ulrich Stelkens, Jacques Ziller

Cartea a V-a – Asistența reciprocă

Echipa de redactare: Diana-Urania Galetta, Herwig C.H. Hofmann, Jens-Peter Schneider, Vanessa M. Tümsmeyer

Cartea a VI-a – Gestiunea informațiilor administrative

Echipa de redactare: Diana-Urania Galetta, Herwig C. H. Hofmann, Micaela Lottini, Nikolaus Marsch, Jens-Peter Schneider, Morgane Tidghi

ReNEUAL – Research Network on EU Administrative Law
Center for Good Governance Studies,
Universitatea „Babeş-Bolyai” Cluj

Coordonatori:

**Herwig C. H. Hofmann, Jens-Peter Schneider, Jacques Ziller,
Dacian C. Dragoş**

cu participarea:

**Jean-Bernard Auby, Paul Craig, Deirdre Curtin, Giacinto della
Cananea, Diana-Urania Galetta, Joana Mendes, Oriol Mir, Ulrich
Stelkens, Marek Wierzbowski**

CODUL RENEUAL DE PROCEDURĂ ADMINISTRATIVĂ A UNIUNII EUROPENE

Traducere și adaptare:

**Cosmina Codrescu, Evelina Rusu,
Iarina-Ioana Prelipceanu, Demis-Marius Spărios**
Școala doctorală de drept, Universitatea „Babeş-Bolyai”

Universul Juridic

București

-2016-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2016, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Codul ReNEUAL de procedură administrativă a Uniunii Europene /

coord.: Herwig C. H. Hofmann, Jens-Peter Schneider, Jacques Ziller,
Dacian C. Dragoș ; trad. și adapt. din versiunea în lb. franceză sau cea în
lb. engleză: jud. drd. Cosmina Codrescu, drd. Evelina Rusu, jud. drd.
Demis Sparios, jud. drd. Iarina Prelipceanu. - București : Universul
Juridic, 2016

ISBN 978-606-673-836-1

- I. Hofmann, Herwig C. H. (coord.)
- II. Schneider, Jens-Peter (coord.)
- III. Ziller, Jacques (coord.)
- IV. Dragoș, Dacian Cosmin (coord.)
- V. Codrescu, Cosmina (trad.)
- VI. Rusu, Evelina (trad.)
- VII. Sparios, Demis (trad.)
- VIII. Prelipceanu, Iarina (trad.)

342.9(4)

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL telefon: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Notă editorială și mulțumiri

Această publicație a rețelei de cercetare privind dreptul administrativ al UE (Reneual) este rezultatul unui efort de cooperare între mai multe persoane și instituții. Reneual a fost înființat în 2009, la inițiativa profesorilor Herwig C.H. Hofmann și Jens-Peter Schneider, care coordonează rețeaua, împreună cu profesorul Jacques Ziller.

ReNEUAL a crescut la peste o sută de membri, experți și practicieni activi în domeniul UE și al dreptului public comparat. Obiectivele ReNEUAL sunt orientate spre dezvoltarea unei mai bune înțelegeri a dreptului public al UE ca un domeniu care să garanteze că valorile constituționale ale Uniunii sunt prezente și respectate în toate cazurile de exercitare a autorității publice. Proiectul își propune să contribuie la crearea unui cadru juridic pentru punerea în aplicare a legislației UE prin intermediul unor mijloace nonlegislative, printr-un set de reguli accesibile, funcționale și transparente, care determină o mai bună percepție a drepturilor și obligațiilor persoanelor fizice și administrațiilor deopotrivă. Regulamentul model privind procedura administrativă a UE este dovada că elaborarea unui regulament al UE privind procedura administrativă, adaptat realităților uneori complexe, de punere în aplicare a legislației UE de către organismele Uniunii și statele membre, în cooperare, este mai mult decât posibilă.

În vederea elaborării acestui proiect, ReNEUAL a stabilit patru grupuri de lucru pentru abordarea principalelor aspecte ale procedurii administrative ale Uniunii Europene în UE. Aceste grupuri de lucru au dezbătut în primul rând regula de luare a deciziilor executive (prezidat de Deirdre Curtin, Herwig C.H. Hofmann și Joanna Mendes, Cartea a II-a); luarea deciziilor individuale (prezidat de Paul Craig, Giacinto della Cananea, Oriol Mir și Jens-Peter Schneider; Cartea a III-a); contractele de achiziții publice (prezidată de Jean-Bernard Auby, Ulrich Stelkens și Jacques Ziller, Cartea a IV-a); și de gestionare a informațiilor (prezidat de Diana-Urania Galetta, Herwig C.H. Hofmann și Jens-Peter Schneider; Cărțile a V-a/a VI-a). Designul acestor grupuri de lucru reflectă domeniul de aplicare al proiectului ReNEUAL privind modelul regulamentului de procedură administrativă a UE. În vederea elaborării diferitelor Cărți, președinții grupurilor de lucru au stabilit echipele de redactare. În plus față de președinți, următorii experți au acționat în calitate de membri ai echipei de redactare: Micaela Lottini (Cartea a VI-a), Nikolaus Marsch (Cartea a VI-a), Michael Mirschberger (Cartea a IV-a), Hanna Schröder (Cartea a IV-a), Morgane Tidghi (Cartea a VI-a), Vanessa M. Tünsmeier (Cărțile a III-a, a V-a), Marek Wierzbowski (Cartea a III-a). Edoardo Chiti, Paul Craig și Carol Harlow au colaborat activ la elaborarea inițială a Cărții a II-a. Informații detaliate despre președinții și membrii suplimentari ai echipelor de redactare sunt prevăzute în lista respectivă ca urmare a acestei note și confirmări.

Un comitet director format din președinții și membrii cei mai activi ai grupului de lucru și-au asumat sarcina de gestionare a proiectului și asigurarea coerenței conținutului și a redactării, iar în cele din urmă a acționat în calitate de consiliu editorial al acestor Reguli model. Acestui comitet i s-a alăturat profesorul George Berman (Columbia University, New York), în calitate de membru extern.

Prelucrările activității de cercetare și de redactare ale grupurilor au beneficiat de perspectivele și de viziunea critică, în termeni de timp și de expertiză, a mai multor membri ReNEUAL, precum și a funcționarilor din instituțiile și organismele UE. De asemenea, și-au exprimat opiniile și alți experți din Europa și din alte părți ale lumii, în timpul prezentărilor din cadrul atelierelor de lucru și conferințelor, precum și ca reacții la publicațiile anterioare.

ReNEUAL ar dori să-și exprime recunoștința deosebită pentru sprijinul din partea Ombudsmanului European și al Parlamentului European. În 2011, Parlamentul European a stabilit un subcomitet a Comisiei JURI, sub președinția europarlamentarului Luigi Berlinguer. Comisia a ascultat, printre altele, opiniile membrilor comisiei ReNEUAL Paul Craig, Oriol Mir și Jacques Ziller în calitate de experți.

Acest subcomitet a pregătit Rezoluția din ianuarie 2013 a PE, prin care se solicită Comisiei să prezinte o propunere de act privind procedurile administrative ale UE. Ca urmare a acestei invitații, Comisia Europeană a întreprins audieri la care membrii Comitetului director ReNEUAL au contribuit. Din 2011, ReNEUAL a cooperat îndeaproape cu Ombudsmanul European, inițial cu Ombudsmanul Nikiforos Diamandouros și, începând cu 2014, cu Ombudsmanul Emily O'Reilly. Ambii au sprijinit în mod public eforturile ReNEUAL de a îmbunătăți legislația de procedură administrativă a UE. Suntem deosebit de recunoscători pentru oportunitățile pe care ni le-au oferit pentru a discuta proiectul ReNEUAL în 2012 și 2014, la conferințe în Parlamentul European organizate de Ombudsman. Ne-am dori, de asemenea, să-i mulțumim domnului Ian Harden, secretar general, biroul Ombudsmanului European, pentru interesul și sprijinul său acordat proiectului ReNEUAL.

Reneual ar dori, de asemenea, să recunoască cooperarea cu ACA-Europa, o asociație compusă din Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Consiliilor de Stat sau jurisdicțiile administrative supreme ale fiecărui stat membru al Uniunii Europene. Prima conferință comună ACA-Europa și ReNEUAL a fost organizată în aprilie 2013, la Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară din Parma, Italia, la care judecătorii din aproape toate statele membre ale UE au participat și au contribuit la discutarea procedurilor de luare a deciziilor mixte. Reuniunea a fost pregătită printr-un atelier de pregătire a membrilor Consiliului de Stat Francez, cu participarea domnului Herwig Hofmann, sub președinția vicepreședintelui Consiliului, Jean-Marc Sauve. Cea de a doua conferință la care ACA-Europa a cooperat cu ReNEUAL a avut loc la Amsterdam (Olanda), sub președinția olandeză a ACA-Europa, cu participarea lui Paul Craig și Jean-Bernard Auby, membri ReNEUAL, la Haga, în noiembrie 2013, în colaborare cu Consiliul de Stat din Olanda.

Institutul European de Drept (ELI) s-a alăturat proiectului în 2012. În acest context, am primit multe comentarii bine gândite din partea membrilor Comitetului consultativ ELI, prezidat de Marc Clément (Lyon) și Christiaan Timmermans (Haga), precum și de la participanții la două adunări generale anuale ale ELI. Am dori să le mulțumim tuturor comentatorilor individuali care au contribuit cu timpul lor, energia și cunoștințele lor la acest proiect comun, precum și ELI, pentru sprijinul său instituțional. O conferință organizată de Centrul de Cooperare Judiciară, Departamentul de Drept al Institutului Universitar European din Florența, sub directoratul lui Loïc Azoulay în colaborare cu ELI și re tehnologizat în februarie 2014 a creat cadrul propice pentru discuții profunde. Pe lângă

organizatori, ne-am dori să le mulțumim în special judecătorilor cu rang de jurisdicție supremă care au participat din partea statelor membre.

ReNEUAL este recunoscătoare pentru sprijinul financiar și material primit din diverse surse, inclusiv contribuțiile de la universitățile gazdă ale profesorilor implicați. Am dori să ne prezentăm recunoștința în special pentru contribuțiile din partea: Deutsche Forschungsgemeinschaft, Germania (GZ: SCHN 364/1-1); Fonds National de Recherche du Luxembourg, Luxembourg (INTER/DFG/11/09); Ministerio de Ciencia e Innovación, Administración General del Estado, Spania (Proyecto DER2011-22754); Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca, Italia; (PRIN 2012 – prot. 2012SAM3KM); Nederlands Wetenschappelijk Organisatie, Olanda.

ReNEUAL ar dori de asemenea să mulțumească, printre altele, pentru organizarea de evenimente prin intermediul universităților și a altor organisme academice, inclusiv (în ordine alfabetică): Amsterdam: Amsterdam Centre for European Law and Governance ACELG, University of Amsterdam; Barcelona: Comissió Jurídica Assessora of Catalonia; University of Barcelona (UB); Florence: Florence Centre for Judicial Cooperation, Law Department, European University Institute; Freiburg i.Br.: Institute for Media and Information Law, University of Freiburg; Luxembourg: Centre for European Law, Faculty of Law, Economics and Finance, University of Luxembourg; Institut Universitaire International du Luxembourg; Jean Monnet Chair in European Public Law at the University of Luxembourg (financial support by the European Commission, LifeLong Learning Project); Madrid: Instituto Nacional de Administración Pública; Milan: Facoltà di Giurisprudenza, Università degli Studi di Milano; Osnabrück: European Legal Studies Institute; Paris: Chaire MDAP, Sciences Po, Paris; Pavia: Dipartimento di Scienze Politiche e Sociali, Università degli Studi di Pavia; Speyer: German University of Administrative Sciences Speyer.

Comitetul de conducere ReNEUAL este de asemenea recunoscător pentru contribuțiile valoroase aduse la discuțiile cu privire la proiectele anterioare ale acestui cod privind procedura administrativă a UE, în special în contextul conferințelor menționate mai sus, Conferința Renewal 2013, în Luxemburg, precum și în cadrul diferitelor ateliere organizate de diferite grupuri de lucru. Datorită cantității semnificative a contribuțiilor, este imposibil să se recunoască participarea fiecărui individ în mod corespunzător, dar ne-am dori totuși să menționăm în special contribuțiile sub formă de comentarii, precum și cele privind elaborarea și revizuirea critică (în ordine alfabetică): Henk Addink, profesor, Universitatea din Utrecht; Michael Asimow, profesor, Universitatea Stanford, Facultatea de Drept; Joseph Azizi, profesor asociat, Universitatea din Luxembourg, fost judecător și președinte al Camerei, CJUE; Dimitry Berberoff Ayuda, judecător la Camera administrativă a Înaltei Curți de Justiție din Catalonia; Luigi Berlinguer, fost membru al Parlamentului European; Raffaele Di Giovanni Bezzi, DG Connect, Comisia Europeană; Stanislaw Biernat, Curtea Constituțională a Poloniei; Jean-Claude Bonichot, judecător la CJUE; Kieran Bradley, judecător la Tribunalul Funcției Publice, Curtea de Justiție a Uniunii Europene; Alex Brenninkmeijer, membru al Curții Europene de Conturi; Anna Buchta, director Litigii și politică legislativă, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor; Dolores Canals, profesor de drept, Universitatea din Girona; Roberto Caranta, profesor de drept, Universitatea din Torino; Francisco Cardona, consilier superior pentru Reforma Funcției Publice, OECD, Sigma; Edoardo Chiti, profesor de drept, Universitatea din Tuscia; Sarah Clegg, asistent de

cercetare, Universitatea din Freiburg; Marc de Clément, judecător la Curtea Administrativă de Apel din Lyon, Franța; Anne Davies, profesor de Drept și Politici Publice, Universitatea din Oxford; Lena-Sophie Deißler, cercetător, Universitatea din Freiburg; Dirk Detken, șef de afaceri juridice și de reglementare a Uniunii Europene pentru Siguranța Alimentară; Paul de Hert, profesor de drept, Universitatea Vrije Bruxelles; Angelo de Zotti, judecător la Tribunalul Administrativ din Lombardia – Italia; Piet Hein Donner, vicepreședinte al Consiliului de Stat Olandez; Anna Fleischer, asistent de cercetare, Universitatea din Freiburg; Eduardo Gamero, profesor de drept administrativ, Universitatea Pablo de Olavide, Seville; David Gaudillère, judecător la Consiliul de Stat Francez; Gerhard Grill, director, Ombudsmanul European. Marian Grubben, șef de unitate, DG Centrul de Servicii Piața unică, Comisia Europeană; Ian Harden, profesor universitar, secretar general, Ombudsmanul European; Carol Harlow, profesor emerit de Drept Public, London School of Economics Political sciences, Londra; Dirk Hüdig, secretar general, Forumul european pentru risc; Pim Huisman, asistent universitar, Vrije Universiteit, Amsterdam; Peter Hustinx, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor; Sir Francis Jacobs, fostul președinte al Institutului de Drept European, fost judecător la CEJ; Marc Jaeger, președintele Tribunalului, Curtea de Justiție a Uniunii Europene; Oswald Jansen, profesor, Universitatea din Utrecht, consilier juridic al orașului Haga; Heikki Kanninen, vicepreședinte al Tribunalului, CJUE; Charles Koch, Fost profesor la Woodbridge Law, Colegiul de Drept William și Mary, Williamsburg, Virginia; Beate Kohler-Koch, profesor emerit, Centrul de Cercetare Mannheim Social European (MZES), Universitatea din Mannheim; Nevena Kostova, asistent de cercetare, Universitatea din Freiburg (în prezent Universitatea din Edinburgh); Andrzej Krackowski, asistent de cercetare, Universitatea din Varșovia; Ingo Kraft, judecător, Curtea Administrativă Federală Germană (Bundesverwaltungsgericht); Hubert Legal, director general, Serviciul juridic, Consiliul Uniunii Europene; Lindner Christian, șef de cabinet al vicepreședintelui Șefcovič, Comisia Europeană; Irena Lipowicz, avocat al poporului polonez, profesor de Drept administrativ, Universitatea Cardina Stefan Wyszyński, Varșovia; Marilena-Silvia Lungu, administrator, Comisia Europeană; Universitatea din Luxemburg; Lars VOLCK Madsen, adjunct-șef al Departamentului de Drept UE, Ministerul Afacerilor Externe, Danemarca; Olli Mäenpää, profesor de Drept administrativ, Universitatea din Helsinki; María José Martínez Iglesias, director, Direcția pentru afaceri legislative, Serviciul Juridic, Parlamentul European; Richard Meads, raportor, Forumul european pentru risc; Arjen Meijer, profesor invitat, Universitatea din Luxemburg; fost președinte de Cameră la Tribunal, Curtea de Justiție a Uniunii Europene; Bucura Evans-Mihaescu, cercetător, Universitatea din Luxemburg; Alessandro Morini, avocat, fost asistent la Universitatea din Luxemburg; Paul Nemitz, director, DG Justiție, Comisia Europeană, Bruxelles; Jens Nymand-Christensen, director adjunct, Secretariatul General, Comisia Europeană; Nicolas Paine, judecător, High Court, Marea Britanie; Timothée Paris, judecător, Cour administrative d'appel de Paris; Alexandre Peñalver, profesor de Drept administrativ, Universitatea din Barcelona; Sara Pernus, cercetător, Universitatea din Amsterdam; Alain Pilette, Serviciul juridic, Consiliul Uniunii Europene; Hans-Joachim Prieß, avocat, Freshfields Bruckhaus Deringer LLP; Georges Ravarani, președintele Tribunalului Administrativ și membru al Curții Constituționale din Luxemburg; João Sant'Anna, director, Ombudsmanul European; Ioannis Sarmas, Curtea de Conturi a Uniunii Europene; Jean-Marc Sauvé, vicepreședinte al Consiliului de Stat

francez; Magdalena Sliwa, Asistent de cercetare, Universitatea din Varșovia; Ben Smulders, Director, Serviciul Juridic, Comisia Europeană; Jerzy Supernat, profesor la Institutul de Studii Administrative, Universitatea din Wrocław; Eljalill Tuschinski, Universitatea din Amsterdam; Mario Tenreiro, Comisia Europeană; Christaan Timmermans ELI, fost judecător olandez la Curtea de Justiție a Uniunii Europene; Frank van Ommeren, profesor, Universitatea din Amsterdam; Thomas van Rijn, director, Serviciul Juridic, Comisia Europeană; Pieter van Nuffel, consilier juridic, Serviciul juridic, Comisia Europeană; Diana Wallis, președinte ELI, fost deputat; Wolfgang Weiß, profesor de drept public, drept european și drept internațional public, Universitatea Germană de Științe Administrative Speyer; Rob Widdershoven, profesor universitar, Universitatea din Utrecht; Johan Wolswinkel, asistent universitar, Universitatea Vrije din Amsterdam; Bostjan Zalar, judecător al Înaltei Curți și Curtea Administrativă a Republicii Slovenia; Zheni Zhekova, cercetător, Universitatea din Luxemburg.

Membrii echipelor de redactare:

- Jean-Bernard Auby, profesor de drept public, Chaire MDAP, Sciences-Po Paris
- Paul Craig, profesor de drept englez, Universitatea din Oxford
- Deirdre Curtin, profesor de drept european, Universitatea din Amsterdam
- Giacinto della Cananea, profesor de drept, Universitatea din Roma II
- Diana-Urania Galetta, profesor de drept administrativ italian și european, Universitatea din Milano
- Herwig C. H. Hofmann, profesor de drept european și transnațional public, Catedra Jean Monnet, Universitatea din Luxemburg
- Micaela Lottini, asistent profesor de drept administrativ, Universitatea Roma III
- Nikolaus Marsch, lector, Universitatea din Freiburg
- Joana Mendes, profesor asociat de drept european, Universitatea din Amsterdam
- Oriol Mir, profesor de drept administrativ, Universitatea din Barcelona
- Michael Mirschberger, cercetător, Institutul German de Cercetare pentru Administrația Publică Speyer
- Jens-Peter Schneider, profesor de drept public și informare europeană de drept, Universitatea din Freiburg
- Hanna Schröder, fost cercetător, Institutul German de Cercetare în Administrație Publică, Speyer, (Acum: referent juridic, Tribunalul de Justiție a Uniunii Europene; orice opinie exprimată este strict personală)
- Ulrich Stelkens, profesor de drept public german și drept administrativ european, Universitatea Germană de Științe Administrative Speyer
- Morgane Tieghi, fost bursier Marie Curie, Universitatea din Luxemburg
- Vanessa M. Tümsmeyer, cercetător, Universitatea din Freiburg
- Marek Wierzbowski, profesor de drept administrativ și procedură administrativă, Universitatea din Varșovia
- Jacques Ziller, profesor de drept al Uniunii Europene, Universitatea din Pavia